

ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ДО ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

У статті висвітлено теоретичні аспекти дослідження ціннісного ставлення до власного здоров'я. Проаналізовано теорії зарубіжних і вітчизняних вчених щодо цього питання. Проведено систематизацію філософських ідей стосовно сутності природи цінностей з часів античної філософії до сьогодні. Узагальнено сучасні інтерпретації категорій «цінність», «ставлення», «ціннісне ставлення», «здоров'я». Запропоновано класифікацію цінностей крізь призму наукових досліджень. Акцентовано увагу на трактуванні поняття «ціннісне ставлення особистості до власного здоров'я» у філософській, соціологічній, психологічній та педагогічній літературі.

Ключові слова: здоров'я, особистість, ставлення, цінність, ціннісне ставлення, ціннісне ставлення до власного здоров'я.

© Печка Л.Є., 2016

Вступ. Проблема формування цінностей підростаючого покоління в процесі навчально-виховної діяльності є однією з найактуальніших в умовах розбудови та інтеграції України до європейського простору. Цей період характеризується суттєвими змінами в усіх сферах життєдіяльності людини, що особливо позначається на характері й структурі цінностей суспільства та окремо взятої особистості. Сучасний стан освіти передбачає активні зміни змісту, методів, засобів виховання, що сприятимуть формуванню здорової дитини. Важливою складовою здорового способу життя особистості є формування у неї основ ціннісного ставлення до власного здоров'я.

Метою статті є теоретичний аналіз поняття «ціннісне ставлення до власного здоров'я» у філософській, соціологічній та психологічній науках.

Завдання статті: дослідити залежність розгляду проблеми ціннісного ставлення до власного здоров'я та оцінки її належності до тих чи інших загальнофілософських підходів.

Аналіз сучасних досліджень засвідчив, що категорія «цінність» вживається з метою характеристики соціально-історичного значення певних явищ буття для суспільства і людини. Цінність є особливим типом світоглядної орієнтації людини, уявленнями, які склалися в тій чи іншій культурі про ідеал, моральність, добро, красу. Будь-які події та явища в природі, суспільстві, житті індивіда сприймаються ним не лише за допомогою науково обґрунтованих теорій, а й розглядаються крізь призму власного ставлення до них.

Термін «цінність» належить до категорій найбільш значимих. Це зумовлено тим, що цінність є досить складне, багатогранне явище, оскільки

виражає всі аспекти людського буття. Цю категорію вивчає багато наук, виокремлюючи як предмет свого дослідження один із її аспектів, при цьому формулюючи і своє розуміння цього поняття. На сьогодні існує понад сто тлумачень цінності. Наприклад, «Словник української мови» визначає це поняття «як вартість чого-небудь; як те, що має певну матеріальну або духовну цінність; як важливість, значущість чого-небудь» (Білодід І.К., 1980, с. 237). У «Філософському словнику» поняття «цінність» — «духовне формоутворення, що існує через моральні та етичні категорії теоретичної системи, утопічні образи, суспільні ідеали тощо та виступає критерієм оцінки дійсності людиною, джерела змістотворної основи людського діяння» (Андрущенко В.П., 2005, с. 651). В основі ціннісного ставлення людини до світу лежить значущість. Матеріальні й духовні цінності — надбання культур, розвитку людства. Вони визначаються не стільки залежно від здатності задовольняти матеріальні або духовні потреби людей, скільки від їх відповідності певним суспільним взірцям, мірам, вимогам, ідеалам, що, власне, й виступають як дійсні цінності та основа формування людських потреб. У цьому зв'язку поняття «ціннісне ставлення до власного здоров'я» має бути орієнтиром та ідеалом, до якого повинна прагнути людина, що хоче зберегти і зміцнити власне здоров'я.

У «Філософській енциклопедії» цінність — це те, «що визначає, по-перше, позитивну або негативну значимість якогось об'єкта, по-друге, нормативну, оцінну сторону явищ суспільної свідомості» (Шинкарук В.І., 2002, с. 742).

Слід зазначити, що теорія цінностей спочатку створювалась філософією, зокрема, одним із її напрямів — аксіологією — наукою про цінності,

яка як самостійна філософська наука виникла лише в кінці XIX століття.

В античній і середньовічній філософії ціннісні характеристики включалися в саме життя, розглядалися як притаманні йому, нерозривні з реальністю. Дослідження цінностей як таких стало можливим тоді, коли поняття реальності розщепилося на реальність у власному розумінні й цінність як об'єкт людських уподобань, пристрастей та прагнень.

В епоху Нового часу в аксіології розвивається тенденція об'єктивізації цінностей, хоча одночасно починає набирати вагу й суб'єктивне, свідомо пережите розуміння цінності. Учені стверджували, що «джерело цінності — в біопсихологічно інтерпретованих потребах людини, а самі цінності можуть бути емпірично фіксовані як специфічні факти спостережуваної діяльності» (Соколов Э.В., 1965, с. 261).

Категорія «цінність» ґрунтовно розроблена І. Кантом. Важливим у кантівському аналізі поняття цінності є те, що він співвідносить цю категорію з людиною як метою, її розвитком, а такий аспект цінності як корисність — зі світом природи бажань. Цей аспект вчений називає відносною, зумовленою цінністю (Губерський Л.В., 2009, с. 113–122).

Значний внесок у розвиток аксіології вніс Ф. Ніцше. Він звернув увагу на значимість цінності та ціннісних оцінок для формування світогляду особистості. Вчений пропонував переоцінку всіх цінностей — «високої культури», релігії і моралі. Він визначив цінність як таку, що відповідає завданням майбутнього, «все, від чого зростає в людині почуття сили, воля до влади, могутність» (Грищенко Р.В., 1998, с. 1119).

В. Віндельбанд стверджував, що філософія стає вченням про певні цінності, якщо вони, звеличуючись над мінливими, тимчасовими інтересами людей, обґрунтовані вищою духовною дійсністю. Завдання філософії, за В. Віндельбандом, осягати «загальнозначимі цінності» (Віндельбанд В., 1995, с. 96).

На думку Г. Мюнстерберга, природа у своїй основі вільна від цінностей, а індивіди у своїх взаєминах знають лише умовні цінності. З ними пов'язані надбання — прагнення до правди, краси, моральності й святенності (Яковенко Б.В., 1909, с. 335).

Цінність є внутрішнім, емоційно освоєним орієнтиром діяльності суб'єкта, а тому сприймається ним як його власна духовна інтенція. Учений запропонував таке членування життєвого процесу і, відповідно, його ціннісно-орієнтаційні мотивації: «...у період немовляти головну “протоцінність” формування людини має спількування, в дошкільному дитинстві усвідомлюючою цінністю є художньо-ігрова творчість (так звані “рольові ігри”); з переходом до

школи в ієрархії цінносних орієнтацій дитини домінуючою стає (в ідеальному розумінні) — цінність пізнання світу; у період статевого розвитку на перше місце в ієрархіях цінностей виходить ціннісне самопізнання; “прагнення самостійно визначити суть свого існування”; після закінчення школи або вищого навчального закладу, з виходом у практичне життя, якщо формування світогляду молодої людини таким чином продовжується, головною в її житті стає цінність, що практично і духовно перетворює світ діяльності» (Каган М.С., 1997, с. 153–154).

Особливості значимості цінності розкриваються у працях філософа А. Коршунова. «Цінність, — зазначає він, — є позитивна значимість чи функція тих чи інших явищ у системі суспільно-історичної діяльності... Явища, які відіграють негативну роль громадському розвитку (й у житті людини, скажемо ми), можуть інтерпретуватися як негативні значимості... Ціннісним є те, що входить у громадський прогрес, служить йому; для індивіда цінне те, що служить його інтересам, що сприяє його фізичному, духовному розвитку» (Коршунов А.М., 1982, с. 107–108).

Цінність також є психологічною категорією. У словнику з психології цим поняттям позначаються об'єкти, явища, їх властивості, а також абстрактні ідеї, що втілюють у собі суспільні ідеали і завдяки цьому виступають як еталон належного. Визначають три форми існування цінності: «1) цінність виступає як суспільний ідеал, як результат суспільної свідомості з абстрактним уявленням про атрибути належного в різних сферах суспільного життя. Такі цінності можуть бути і загальнолюдськими, “вічними” (істина, краса, справедливість), і конкретно-історичними (патріархат, рівність, демократія); 2) цінність постає в об'єктивованій формі у вигляді творів матеріальної і духовної культури або людських вчинків — конкретних предметних втілень суспільних ціннісних ідеалів (етичних, естетичних, політичних, правових та ін.); 3) цінності соціальні, що належать до психологічної структури особистості як цінності особистісні — одне із джерел мотивації її поведінки» (Головин С.Ю., 1998, с. 755–756).

Під цінностями М. Рокіч розуміє вид переконань. На думку автора, цінності — принципи життя, які визначають, як необхідно поводитися людині. Значимою є ідея про наявність термінальних (переконання, які належать до цілей або кінцевих станів, до яких прагне людина: щастя, мудрість, благополуччя тощо) й інструментальних цінностей (бажані методи досягнення термінальних цінностей, таких як вихованість, толерантність, акуратність тощо) (Rokeach M., 1973, с. 5).

У працях видатних психологів Б. Ананьева і С. Рубінштейна як провідні, системоутворючі характеристики особистості виділяються цін-

нісні новоутворення. Так, Б. Ананьев розглядає цінності та ціннісні новоутворення як основні, «первинні» якості особистості, які визначають мотиви поведінки і формують характер людини. С. Рубінштейн, вивчаючи динаміку розвитку особистості, пов'язує цей процес з формуванням ціннісних орієнтацій (Рубінштейн С.Л., 1976, с. 416).

О. Бондаревська акцентує увагу на цінностях виховання як суспільно схвалених і переданих із покоління в покоління зразків педагогічної культури, що закарбовані в культурних зразках життя, виховних відносинах, у педагогічних теоріях і системах, технологіях та способах педагогічної діяльності й поведінки (Бондаревська О.В., 1996, с. 26).

Оскільки об'єктом нашого дослідження є ціннісне ставлення до власного здоров'я, то продовжимо розглядати взаємозв'язок ключових понять цього феномену.

«Філософська енциклопедія» так тлумачить категорію «ставлення»:

1) момент взаємозв'язку численних видів, що мають суб'єктивну або об'єктивну, абстрактну або конкретну форму;

2) схильність до класифікації предметів, явищ і реакцій на них з певним ступенем сталості в оцінках (Розенталь М.М., 1968, с. 264).

У наш час позначилось два тлумачення поняття «ставлення». У першому фіксується об'єктивний зв'язок людини і предмета, однієї особистості з іншою. У другому — ставлення розкривається як своєрідна реакція на предмети, речі, явища, як суб'єктивна позиція щодо них. У першому варіанті акцент ставиться на реальні зв'язки, у другому — на психологічні.

У «Педагогічному словнику» категорія «ставлення» розглядається як «... цілісна система індивідуальних, вибіркових, свідомих зв'язків особистості з різними сторонами об'єктивної дійсності. Ставлення характеризує той конкретний сенс, який мають для особистості окремі об'єкти, явища, люди» (Коджаспиров А.Ю., 2000, с. 102).

Учені, зокрема А. Андреева, А. Воронова, Т. Вохмяніна, стосовно розуміння ставлення дітей до здоров'я зазначають таке: а) образно-словесні асоціації у дитини, що стосуються здоров'я; б) оцінка дорослих, яка вживається дитиною як критерій позначення власної думки, позиції, дій щодо здоров'я; в) дорослий — як суб'єкт спілкування та носій певних фізичних і психічних властивостей (Андреева А.Д., 1995, с. 17).

Отже, ставлення дитини до здоров'я може визначатися її взаєминами з дорослими, професійною компетентністю педагогів і рівнем проєкції батьків.

Варто наголосити, що у процесі формування індивідуальної свідомості цінність феномену здоров'я в тому, що воно слугує об'єктом інте-

ресів людини і виконує роль орієнтира у предметній та соціальній дійсності. Здоров'я як цінність індивідуальної свідомості виконує роль цілепокладальної основи практичних відносин щодо діяльності особистості та навколишнього середовища. У процесі виховання суспільної свідомості цінність здоров'я може виступати як ідеальна цінність здорового способу життя. Реальною формою її здійснення є життєдіяльність суспільства. Виходячи з цього, потреба у здоров'ї як стремління до самоактуалізації має бути спрямована на мотиваційну сферу особистості й атрибути здоров'я як відображення способу життя.

Питання про сутність і значимість здоров'я завжди було центральною методологічною проблемою соціальної філософії. У зв'язку з цим Б. Юдін, характеризуючи проблеми цінності здоров'я, зазначає, що «здоров'я може бути настільки значимою цінністю, що може диктувати цілі, наміри й дії як окремих людей, так і соціальних інститутів аж до суспільства загалом» (Юдін Б.Г., 2001, с. 63–64).

Цілком очевидно, що здоров'я є важливою умовою досягнення всіх інших людських цінностей. За В. Беленовим, «здоров'я створює чисельні й різноманітні групи інших цінностей: матеріальні (статок, висока заробітна плата, пільги тощо), фізичні (працездатність, бадьорість, краса тощо), духовні (естетичні, моральні, інтелектуальні), соціальні (повага до оточуючих, престиж тощо)» (Беленов В.Н., 2000, с. 63).

У сучасній психолого-педагогічній літературі прийнято виділяти такі чотири компоненти здоров'я.

1. Соматичне — нинішній стан органів і систем організму людини (біологічна програма індивідуального розвитку, опосереднена базовими потребами, що домінують на різних етапах онтогенетичного розвитку);

2. Фізичне — рівень росту і розвитку органів та систем організму (морфологічні та функціональні резерви, що забезпечують адаптаційні реакції);

3. Психічне — стан психічної сфери (стан загального душевного комфорту, що забезпечує адекватну поведінкову реакцію);

4. Моральне — комплекс характеристик мотиваційної і споживацько-інформаційної сфери життєдіяльності (система цінностей, установок і мотивів поведінки індивіда в суспільстві) (Попов С.В., 1998, с. 8–9). Всі ці компоненти взаємопов'язані між собою і впливають один на одного.

Вчені встановили, що основними чинниками, що мають вплив на здоров'я, є спосіб і стиль життя, стан довкілля, генетичні умови, стан системи охорони здоров'я. Аналіз наукової літератури дає підстави стверджувати, що важли-

вим фактором збереження і зміцнення здоров'я є спосіб і стиль життя, якого дотримується даний суб'єкт.

Висновки. Отже, під час дослідження ми дійшли висновку про те, що ціннісне ставлення людини до власного здоров'я полягає в усвідом-

ленні необхідності бути сповненим сил, мати міцне здоров'я, а також життєву й практичну установку на його збереження та зміцнення, реалізацію індивідуальної здоров'язбережувальної діяльності, засновану на здобутих загальноприйнятих наукових знаннях.

ДЖЕРЕЛА

1. *Андреева А.Д.* Руководство практического психолога. Психическое здоровье детей и подростков / Андреева А.Д., Вохмянин Т.В., Воронова А.П., Чуткина Н.И.; под ред. Дубровиной М.В. — М., 1995. — С. 17.
2. *Беленов В.Н.* Формирование ценностного отношения старшеклассников к здоровью в процессе физического воспитания : дис. ... канд. пед. наук / В.Н. Беленов. — Самара, 2000. — 163 с.
3. *Бондаревская Е.В.* Теория и практика личностно-ориентированного образования / Е.В. Бондаревская, Г.А. Берлиус // Педагогика. — 1996. — №5. — С. 72–80., С. 26.
4. *Виндельбанд В.* Избранное: Дух и история / В. Виндельбанд. — М., 1995. — С. 96.
5. *Єжова О.О.* Формування ціннісного ставлення до здоров'я в учнів професійно-технічних навчальних закладів : монографія / Ольга Єжова. — Суми : Макден, 2011. — 412 с.
6. *Каган М.С.* Философская теория ценности / М.С. Каган. — СПб. : 1997. — С. 153–154.
7. *Коршунов А.М.* Диалектика субъекта и объекта понимания / А.М. Коршунов. — М., 1982. — С. 107–108.
8. *Коджаспирова Г.М.* Педагогический словарь : для студ. высш. и сред. пед. учеб. заведений / Г.М. Коджаспирова, А.Ю. Коджаспиров. — М. : Академия, 2000. — С. 102.
9. *Мамери Фарид.* Criterial analysis of formation values of a healthy lifestyle of students. Physical education of students / Фарид Мамери. — 2011. — No 5. — S. 2308–7250.
10. *Ницше Ф.* Сочинения : в 2 т. / Ф. Ницше ; сост., подгот. текста, общ. ред., избран. пер. и примеч. Р.В. Грищенко ; пер. с нем. — СПб. : Кристалл, 1998. — Т. 2. — 1119 с.
11. *Осіпцов А.В.* Генеза розвитку загальнолюдських цінностей особистості / А.В. Осіпцов // Scientific Journal "ScienceRise". — 2015. — № 3/1(8). — С. 2313–8416. — DOI: 10.15587/2313-8416.2015.39156.
12. *Попов С.В.* Валеология в школе и дома / С.В. Попов. — СПб. : СОЮЗ, 1997. — С. 8–9.
13. *Розенталь М.М.* Философский словарь / М.М. Розенталь, П.Ф. Юдин. — Изд. 2-е. — М. : Изд-во политической литературы, 1968. — С. 264.
14. *Словник української мови : в 11 т. / заг. ред. І.К. Білодід / АН УРСР, Інститут мовознавства. — К. : Наукова думка, 1980. — Т. 11. — С. 237.*
15. *Словарь практического психолога / сост. С.Ю. Головин. — Минск : Хар-вест, 1998. — С. 755–756.*
16. *Соколов Э.В.* Основные идеи общей теории ценностей Р.Б. Перри / Э.В. Соколов // Проблема ценности в философии. — М. ; Л., 1966. — С. 261.
17. *Філософський енциклопедичний словник / під ред. В.І. Шинкарука. — К., 2002. — С. 742.*
18. *Філософський словник соціальних термінів / заг ред. і уклад. В. Андрущенко. — Київ–Харків, 2005. — С. 651.*
19. *Яковенко Б.В.* Гюго Мюнстерберг. Философия ценностей / Б.В. Яковенко // Вопросы философии и психологии. — 1909. — Кн. II (97).
20. *Rokeach M.* The nature of human values / M. Rokeach. — N.-Y. : Free Press, 1973. — С. 5.

REFERENCES

1. *Andreieva A.D.* Rukovodstvo prakticheskogo psikhologa. Psikhicheskoe zdorovie detei i podrostkov [Manual for Practical Psychologist. Mental Health of Children and Adolescents] / Andreieva A.D., Vokhmianin T.V., Voronova A.P., Chutkina N.I.; pod red. Dubrovinoi M.V. — M., 1995. — S. 17 (Russian).
2. *Belenov V.N.* Formirovanie tsennostnogo otnosheniia starsheklassnikov k zdoroviu v protsesse fizicheskogo vospitaniia [Formation of Valuable Attitude of Senior Pupils to Health during Physical Training] : dys. ... kand. ped. nauk / V.N. Belenov. — Samara, 2000. — 163 s. (Russian).
3. *Bondarevskaiia Ye.V.* Teoriiia i praktika lichnostno-orientirovannogo obrazovaniia [Theory and Practice of Student-centered Education] / Ye.V. Bondarevskaiia, H.A. Berlius // Pedagogika [Pedagogy]. — 1996. — № 5. — S. 72–80., s. 26 (Russian).
4. *Vindelband V.* Izbrannoie: Dukh i istoriia [Selected: Spirit and History] / V. Vindelband. — M., 1995. — S. 96 (Russian).

5. Yezhova O.O. Formuvannia tsinnisnoho stavlennia do zdorovia v uchniv profesiino-tekhnichnykh navchalnykh zakladiv [Formation of Valuable Attitude to Health among Vocational Schools Students] : monohrafiia / Olha Yezhova. — Sumy : Makden, 2011. — 412 s. (Ukrainian)
6. Kagan M.S. Filosofskaia teoriia tsennosti [Philosophical Theory of Value] / M.S. Kagan. — SPb. : 1997. — S. 153–154 (Russian).
7. Korshunov A.M. Dialektika subiekta i obiekta ponimaniia [Dialectic of Subject and Object of Understanding] / A.M. Korshunov. — M., 1982. — S. 107–108 (Russian).
8. Kodzhaspirova G.M. Pedagogicheskii slovar [Teaching Vocabulary: for Students of Higher and Secondary Educational Institutions] : dlia stud. vyssh. i sred. ped. ucheb. zavedenii / G.M. Kodzhaspirova, A.Yu. Kodzhaspirov. — M. : Akademiia, 2000. — S. 102 (Russian).
9. Mamery Faryd. Criterial Analysis of Formation of Values of Healthy Lifestyle of Students. Physical Education of Students [Criterial Analysis of Formation of Values of Healthy Lifestyle of Students. Physical Education of Students] / Faryd Mamery. — 2011. — No 5. — s. 2308–7250 (Russian).
10. Nitshe F. Sochineniia [Compositions] : v 2 t. / F. Nitshe ; sost., podgot. teksta, obshch. red., izbran. per. i primech. R.V. Grishchenkova ; per. s nem. — SPb. : Kristall, 1998. — T. 2. — 1119 s. (Russian).
11. Osipov A.V. Heneza rozvytku zahal'noliudskykh tsinnosti osobystosti [Genesis of Human Values of Personality] / A.V. Osipov // Scientific Journal "ScienceRise" [Scientific Journal "ScienceRise"]. — 2015. — № 3/1(8). — s. 2313–8416. — DOI: 10.15587/2313-8416.2015.39156 (Ukrainian).
12. Popov S.V. Valeologiiia v shkole i doma [Valeology at School and at Home] / S.V. Popov. — SPb. : SOIuZ, 1997. — S. 8–9 (Russian).
13. Rozental M.M. Filosofskii slovar [Philosophical Dictionary] / M.M. Rozental, P.F. Yudin. — Izd. 2-e. — M. : Izd-vo politicheskoi literatury [Publishing House of Political Literature], 1968. — S. 264 (Russian).
14. Slovnyk ukrainskoi movy [Ukrainian dictionary] : v 11 t. / Zah. red. I.K. Bilodid / AN URSSR, Instytut movoznavstva. — K. : Naukova dumka, 1980. — T. 11. — S. 237 (Ukrainian).
15. Slovar prakticheskogo psikhologa [Dictionary of Practical Psychologist] / sost. S.Yu. Golovin. — Minsk : Kharvest, 1998. — S. 755–756 (Russian).
16. Sokolov E.V. Osnovnyie idei obshchei teorii tsennosti R.B. Perry [Main Ideas of General Theory of Values by R.B. Perry] / E.V. Sokolov // Problema tsennosti v filosofii [Problem of Values in Philosophy]. — M. ; L., 1966. — S. 261 (Russian).
17. Filosofskii Entsiklopedychnyi Slovnyk [Encyclopedic Dictionary of Philosophy] / pid. red. V.I. Shynkaruka. — K., 2002. — S. 742 (Ukrainian).
18. Filosofskiyi slovnyk sotsialnykh terminiv [Philosophical Dictionary of Social Terms] / zah. red. i uklad. V. Andrushchenko. — Kyiv—Kharkiv, 2005. — S. 651 (Ukrainian).
19. Yakovenko B.V. Hugo Munsterberg. Fylosofiia tsennosti [Hugo Munsterberg. Philosophy of Values] / B.V. Yakovenko // Voprosy fylosofii i psikhologii [Problems of Philosophy and Psychology]. — 1909. — Kn. II (97) (Russian).
20. Rokeach M. The Nature of Human Values [The Nature of Human Values] / M. Rokeach. — N.-Y. : Free Press, 1973. — S. 5 (English).

Печка Л.Е.

**ЦЕННОСТНОЕ ОТНОШЕНИЕ ЛИЧНОСТИ К СОБСТВЕННОМУ ЗДОРОВЬЮ:
ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ**

В статье рассмотрены теоретические аспекты исследования ценностного отношения к собственному здоровью. Проанализированы теории зарубежных и отечественных ученых по этому вопросу. Проведена систематизация философских идей о сущности природы ценностей со времен античной философии до сегодняшнего дня. Обобщены современные интерпретации категорий «ценность», «отношение», «ценностное отношение», «здоровье». Предложена классификация ценностей сквозь призму научных исследований. Акцентировано внимание на трактовке понятия «ценностное отношение личности к собственному здоровью» в философской, социологической, психологической и педагогической литературе.

Ключевые слова: здоровье, личность, отношение, ценность, ценностное отношение, ценностное отношение к собственному здоровью.

Ручка Л.Е.

PERSONALITY'S VALUABLE ATTITUDE TO OWN HEALTH: THEORETICAL ASPECT

The article examines theoretical aspects of research on valuable attitude to own health. It analyzes theories of foreign and national scientists regarding to the following issue. It carries out systematisation of philosophical ideas about the essence of nature values since the time of ancient philosophy to the present. It is given

the classification of the main axiological approaches in Western philosophy. It is demonstrated that emerged within the framework of being and benefit of teaching the theory of values has been steadily implementing in various scientific branches becoming a comprehensive theoretical methodology. It is indicated that the current values are the foundation of integrative activities of personality as well as any social group. It generalizes current interpretation of the categories "value", "attitude", "valuable attitude", "valuable attitude to health". It suggests classification of values in the light of scientific advances. Attention is paid to the interpretation of the concept of "valuable personality attitude to own health" in the philosophical, sociological, psychological, pedagogical literature.

The purpose of the article is a theoretical analysis of the concept of "valuable personality attitude to own health" in philosophical, sociological, psychological sciences.

The task of the article is to examine the dependence on the problem of valuable attitude to own health and assessment of its belonging to different general philosophical approaches.

Analysis of current research has demonstrated that the category of "value" is used to describe social and historical significance of certain phenomena of life for society and the individual. The value is a special type of ideological orientation of human perceptions prevailing in a particular culture of the ideal, morality, goodness and beauty.

Key words: *health, attitude, value, valuable attitude, valuable attitude to own health.*

Рецензенти:

Тернопільська В.І., д. пед. н., проф.;

Чернуха Н.М., д. пед. н., проф.

Стаття надійшла до редакції 22.02.2016

Прийнята до друку 24.02.2016